

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Poetyka przekładu Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

<p>Kierunek studiów Filologia polska</p> <p>Specjalność Specjalność przekładowa</p> <p>Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej</p> <p>Poziom studiów studia drugiego stopnia</p> <p>Forma studiów studia stacjonarne</p> <p>Profil studiów profil ogólnoakademicki</p>	<p>Cykl dydaktyczny 2023/24</p> <p>Kod zajęć 03FPLPRZS.22S.12590.23</p> <p>Języki wykładowe polski</p> <p>Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy</p> <p>Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe</p>	
<p>Koordynator zajęć</p>	Sylwia Karolak, Agnieszka Kula, Ewa Rajewska	
<p>Prowadzący zajęcia</p>	Ewa Rajewska	
<p>Okres Semestr 2</p>	<p>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</p> <ul style="list-style-type: none">• Ćwiczenia: 30, Egzamin	<p>Liczba punktów ECTS 4</p>

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie ze swoistością poetyki dzieła tłumaczonego i terminami umożliwiającymi swobodne posługiwanie się specyficznym językiem dyscypliny
C2	zapoznanie z terminami nieznanymi poetyce dzieła oryginalnego, a stworzonymi na użytek translatoologii, odnoszącymi się do dzieła przetłumaczonego z języka obcego i określającymi relacje między tekstem wyjściowym (oryginałem, pierwowzorem) a tekstem docelowym lub serią tekstów posiadających to samo źródło obcojęzyczne
C3	doskonalenie umiejętności analizy, interpretacji oraz wartościowania tłumaczonego tekstu literackiego (w kontekście literatury języka oryginału i przekładu)
C4	doskonalenie umiejętności czytania tekstów teoretycznoliterackich z zakresu poetyki przekładu

Wymagania wstępne

- znajomość języka angielskiego na poziomie średnio zaawansowanym (B2)
- umiejętność analizy i interpretacji tekstu literackiego

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	wskazuje i charakteryzuje najistotniejsze zagadnienia z zakresu współczesnej poetyki przekładu	FPL_K2_W01, FPL_K2_W04, FPL_K2_W06	Egzamin pisemny
W2	wskazuje i omawia najważniejsze problemy stawiane przed tłumaczem przez tekst oryginalny	FPL_K2_W01, FPL_K2_W06	Egzamin pisemny, Merytoryczny udział w dyskusji
Umiejętności - Student/ka:			
U1	rozpoznaje cel danej inicjatywy translatorskiej, rekonstruuje i ocenia strategię tłumacza oraz jego indywidualny styl	FPL_K2_U01, FPL_K2_U03, FPL_K2_U04, FPL_K2_U08	Egzamin pisemny, Merytoryczny udział w dyskusji
U2	czyta ze zrozumieniem prace naukowe z zakresu poetyki przekładu, także anglojęzyczne, rekonstruuje ich główne tezy oraz potwierdza je lub podważa na samodzielnie dobranych przykładach	FPL_K2_U01, FPL_K2_U03, FPL_K2_U08	Egzamin pisemny, Merytoryczny udział w dyskusji
U3	przygotowuje prezentację na temat wybranego zagadnienia poetyki przekładu przy użyciu właściwego dla tej dziedziny języka naukowego i z odwołaniem do literatury przedmiotu	FPL_K2_U01, FPL_K2_U03, FPL_K2_U04, FPL_K2_U05, FPL_K2_U06, FPL_K2_U08	Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zakres zainteresowań poetyki przekładu. Ontologia dzieła tłumaczonego i jego zmienny status w kulturze docelowej	W1, U2	Ćwiczenia
2.	Modele przekładu w kulturze zachodniej a rola tłumacza, jego niewidzialność - i potęga (tłumacz a dyskurs władzy)	W1, W2, U2, U3	Ćwiczenia
3.	Teoria i praktyka – po co tłumaczowi poetyka przekładu?	W1, W2, U2, U3	Ćwiczenia
4.	Specyfika pracy tłumacza i podstawowe etapy tłumaczenia. Strategie tłumaczeniowe	W1, W2, U1, U2, U3	Ćwiczenia
5.	Niedościgły ideał pełnej ekwiwalencji. Przekład a interpretacja i nadinterpretacja; dominanta translatorska; przekład a wypełnianie „miejsc niedopowiedzenia”	W1, W2, U1, U2, U3	Ćwiczenia
6.	Seria translatorska, jej elementy centralne i peryferyjne. Etyka tłumacza - rozwiązania własne a rozwiązania poprzedników	W1, W2, U1, U2, U3	Ćwiczenia
7.	Przekład a intertekstualność	W1, W2, U1, U2, U3	Ćwiczenia
8.	Nieprzekładalność i substytucja	W1, W2, U1, U2, U3	Ćwiczenia
9.	Podstawowe błędy tłumaczeniowe	W1, W2, U1, U2, U3	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Warunkami zaliczenia zajęć są: zdanie egzaminu oraz przygotowanie prezentacji na temat wybranego zagadnienia poetyki przekładu, a także aktywne uczestnictwo w dyskusjach.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0) – student posiada obszerną wiedzę z zakresu poetyki przekładu; biegle posługuje się podstawową terminologią z tej dziedziny; swobodnie stosuje nabytą wiedzę w praktyce interpretacyjnej, sprawnie analizuje i interpretuje oryginalny i przetłumaczony tekst literacki, wartościując oraz odwołując się do literatury przedmiotu; potrafi przekonująco i trafnie zrekonstruować i ocenić strategię translatorską, czyta ze zrozumieniem teksty naukowe z zakresu poetyki przekładu, także anglojęzyczne, oraz potrafi dyskutować z zawartymi w nich tezami</p> <p>dobry plus (db+; 4,5) – jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami (zwłaszcza w praktycznym zastosowaniu warsztatu badawczego)</p> <p>dobry (db; 4,0) - student posiada znaczną wiedzę z zakresu poetyki przekładu; dobrze posługuje się podstawową terminologią z tej dziedziny; dość sprawnie stosuje nabytą wiedzę w praktyce interpretacyjnej, analizuje i interpretuje oryginalny i przetłumaczony tekst literacki, podejmując próby wartościowania oraz odwołując się do literatury przedmiotu; potrafi trafnie zrekonstruować strategię translatorską, podejmuje lekturę tekstów naukowych z zakresu poetyki przekładu, także anglojęzycznych, i rozumie zawarte w nich tezy</p> <p>dostateczny plus (dst+; 3,5) – student posiada zadowalającą wiedzę z zakresu poetyki przekładu; ze zrozumieniem posługuje się podstawową terminologią z tej dziedziny; podejmuje zazwyczaj udane próby zastosowania nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, analizuje i interpretuje oryginalny i przetłumaczony tekst literacki, stawiając hipotezy interpretacyjne i na ogół poprawnie odwołuje się do literatury przedmiotu; stara się zrekonstruować strategię translatorską, podejmuje lekturę tekstów naukowych z zakresu poetyki przekładu, także anglojęzycznych, i zazwyczaj rozumie ich tezy</p> <p>dostateczny (dst; 3,0) - student posiada podstawową wiedzę z zakresu poetyki przekładu; podejmuje próby posługiwania się podstawową terminologią z zakresu tej dziedziny; próbuje stosować nabytą wiedzę w praktyce interpretacyjnej, na ogół poprawnie (choć odtwórczo) analizuje, interpretuje oryginalny i przetłumaczony tekst literacki, w umiarkowanym zakresie odwołując się do literatury przedmiotu; podejmuje lekturę tekstów naukowych z zakresu poetyki przekładu, także anglojęzycznych, i zazwyczaj rozumie ich najważniejsze tezy</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0) - student posiada niewystarczającą wiedzę z zakresu poetyki przekładu; nie potrafi posługiwać się podstawową terminologią z zakresu tej dziedziny ani wykorzystać jej w praktyce interpretacyjnej, nie analizuje oryginalnego i przetłumaczonego tekstu literackiego wystarczająco wnikliwie, nie potrafi zreferować głównych tez podstawowych pozycji literatury przedmiotu.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Edward Balcerzan, Poetyka przekładu artystycznego. W tegoż: Literatura z literatury, 1998.
2. Stanisław Barańczak, Ocalone w tłumaczeniu. Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dołączeniem małej antologii przekładów, 1992, 1994, 2004.
3. Tomasz Bilczewski, Porównanie i przekład. Komparatystyka między tablicą anatoma a laboratorium cyfrowym, Kraków 2016.
4. Andrew Chesterman, Emma Wagner, Can Theory Help Translators? A Dialogue Between Ivory Tower and the Wordface, 2002.
5. Urszula Dąmbaska-Prokop, Mała encyklopedia przekładoznawstwa, Częstochowa 2000.
6. Jerzy Jarniewicz, Gościnność słowa. Szkice o przekładzie literackim, Kraków 2012.
7. André Lefevere, Susan Bassnett, Where are we in Translation Studies? W: Susan Bassnett, André Lefevere, Constructing Cultures. Essays on Literary Translation, 1998.
8. Douglas Robinson, Becoming a Translator. An Introduction to the Theory and Practice of Translation, 2nd ed. 2003.
9. Routledge Encyclopedia of Translation Studies, ed. Mona Baker. 1998, 2009.
10. Elżbieta Tabakowska, Myśl językoznawcza z myślą o przekładzie, Kraków 2016.
11. Olgierd Wojtasiewicz, Wstęp do teorii tłumaczenia, Warszawa 1957.
12. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do egzaminu	25
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 110
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych, zmiennych warunkach, także przystosowując istniejące lub opracowując nowe narzędzia i metody;
FPL_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać właściwie dobrane źródła i informacje, także z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji;
FPL_K2_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów, ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich, przeprowadzać ich analizę i interpretację z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi, zwłaszcza językoznawczych i literaturoznawczych;
FPL_K2_U05	Absolwent/ka potrafi wprowadzać pozyskane z różnorodnych źródeł dane do własnych prac, krytycznie i twórczo przetwarzać je z poszanowaniem zasad własności intelektualnej oraz etyki zawodowej;
FPL_K2_U06	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, posługując się właściwym stylem funkcjonalnym polszczyzny, dobranym adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, z uwzględnieniem ekspresywnych, estetycznych i pragmatycznych właściwości języka polskiego;
FPL_K2_U08	Absolwent/ka potrafi posługiwać się, również na gruncie zawodowym, językiem rodzimym z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, a także językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
FPL_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne uwarunkowania literaturoznawstwa i językoznawstwa, procedury poznawcze i metodologie właściwe dla tych dyscyplin, wykorzystywaną na ich obszarze terminologię, jak również właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich;
FPL_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób współczesną literaturę oraz zjawiska współczesnego życia literackiego i kulturalnego, a także metody i teorie pozwalające wyjaśniać zależności między nimi oraz sytuować je w kontekście fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji i kultury;
FPL_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób współczesny język polski wraz z jego uwarunkowaniami analizowanymi z wykorzystaniem podbudowanej teoretycznie wiedzy językoznawczej, a także jego tendencje rozwojowe, etykę i estetykę słowa oraz wieloczynnikowe relacje między językami we współczesnym świecie;